

Agrotehničke aktivnosti u voćnjaku u novembru

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.11.2024 Брой: 11/2024

U rasadnicima voća

Matice u matičnjacima se otkopavaju.

Svi ukorenjeni i neukorenjeni izdanci se odsecaju makazama ili oštrim nožem što je niže moguće. Ako su matični grmovi slabi, ostavlja se 1–2 izdanka da ih ojačaju. Posle sečenja izdanaka, matične biljke se prekrivaju zemljom radi zaštite od zimskih mrazeva.

Podloge se vade iz rasadnika po završetku vegetacije biljaka.

Ako lišće nije opalo, uklanja se ručno ili prskanjem defolijantima – 0,1–0,2% kalcijum-hlorid, 0,4% mangan-hlorid i drugi.

Podloge se sortiraju prema JUS-u, a slabe, zakržljale i izdužene se odvajaju.

U rasadniku prve godine se podloge sade.

Zemljište mora biti unapred dobro pripremljeno. Razmaci sadnje zavise od voćne vrste, obično 80 x 20 cm, a za orah – 100 x 30 cm. Semenske podloge se sade 1–2 cm dublje od vrata korena, a vegetativne – na dubinu od 20 cm, bez obzira na dužinu zarašćenog dela korena. Posle sadnje, podloge se zalivaju i okopavaju do visine od 10 cm radi očuvanja vlage i obezbeđivanja uspešnijeg pupanja.

Preostale podloge koje nisu zasađene u rasadniku se čuvaju do proleća na mestu zaštićenom od vetrova, dalje od gospodarskih zgrada. Koreni se prekrivaju rastresitom i vlažnom zemljom i obilno zalivaju.

Osnivaju se novi matičnjaci.

Preferira se lagano, vlažno, duboko obrađeno zemljište, dubreno sa 4–6 t stajnjaka, 100–150 kg superfosfata i 50–60 kg kalijum-sulfata po jutru. Biljke se sade na razmaku od 1,8–2 m između redova i 35–60 cm u redu i na dubini od 25–30 cm. Posle sadnje, nadzemni deo se seče na oko 20 cm iznad površine zemljišta.

Seme se seje u rasadnicima.

Zemljište se prethodno dubri sa 4–5 t stajnjaka po jutru i dovede do vrtlarske kondicije – izore na 30–35 cm i izniveliše. Seme jabuke i kruške se ne stratifikuje unapred, dok se seme sitnokostičavog voća stratifikuje u vlažnom pesku dva meseca radi indukcije post-berbenih procesa dozrevanja.

Voćke se vade, sortiraju i skladište.

Vadenje se vrši traktorskim plugom, hidrauličnom priključnom opremom ili specijalnom hvataljkom. Sortiranje se vrši prema zahtevima JUS-a, vezujući ih u svežnjeve od po 25, i pričvršćuje se etiketa sa nazivom sorte i tipom podloge. Drveće se skladišti na ravnom, dobro dreniranom mestu, zaštićenom od vetrova, dalje od gospodarskih zgrada i senova i zaliva se tako da zemlja dobro prijanja uz koren.

Sakupljaju se kalemovi za prolećno kalemljenje.

Kalemovi se obično uzimaju sa južnog dela krošnje drveća. Vezuju se u svežnjeve od po 25 i čuvaju u vlažnom pesku na senovitom mestu u hladnim podrumima ili u hladnjačama.

Vodi se računa o stratifikovanom semenu.

Krajem meseca počinje priprema za stonično kalemljenje.

U voćnjacima

U mladim voćnjacima evidentira se broj nedostajućih stabala i sastavlja plan za dopunu praznina po vrstama i sortama. Popravljaju se žičane konstrukcije i podižu nove. Nastavlja se odnošenje i razbacivanje stajnjaka.

U slučaju velike suše, vrši se vlažnično navodnjavanje sa 60–80 m³ vode po jutru.

Počinje zimsko rezidba za proizvodnju kod jabučastog voća.

U novim voćnjacima se sadi voće. Prilikom osnivanja gustih zasada, preporučuje se sadnja u brazde umesto u sadne jame.

U zasadima jagoda

Nastavlja se vadenje, priprema i skladištenje izdanaka jagoda u hladnjačama za prolećno-letnju sadnju.

U slučaju suše, navodnjavaju se zasadi osnovani u septembru ili oktobru, a tamo gde ima korova, površina se čisti.

Krajem meseca vrši se vlažnično navodnjavanje starih zasada.

Biljke se sade u grejanim staklenicima za ranu proizvodnju jagoda.

U zasadima malina

Sadni materijal se vadi, sortira i skladišti.

Iz proizvodnog zasada, izdanci se vade ručno sa ravnim ašovom. Iz matičnjaka druge godine, svi pogodni izdanci za sadni materijal – osim onih za sertifikaciju – vade se ručno. Treće godine, izdanci iz matičnjaka se vade plugom ili hvataljkom. Izdanci namenjeni za prolećnu sadnju se čuvaju u brazdama, prekriveni slojem zemlje 15–20 cm iznad vrata korena. Zemlja se nabija i obilno zaliva. Osnivaju se novi zasadi malina.

U zasadima crnog ribizla

Skupljaju se zreli rezanci. Koriste se jednogodišnji izdanci iz mladih proizvodnih ili matičnih zasada. Izdanci se seku na reznice. Svaka reznica mora biti duga 20 do 25 cm i debela više od 5–6 mm. Pri dnu, reznica se seče 2–3 mm ispod pupoljka, a u gornjem delu – do 1 cm iznad pupoljka.

Reznice se ukorenjavaju.

U redu, reznice se postavljaju na razmaku od 15–20 cm, nagnuto, blizu pod uglom od 45°, u zemlju. Kada su zemljišta laka, jednostavno se ubadaju, a na teškim zemljištima se sade sa sadilicom. Najgornji pupoljak se ostavlja ispod površine zemljišta. Posle sadnje, zemlja oko reznica se nabija.

Sadni materijal se vadi, sortira i skladišti.

Ukorenjene biljke se vade ručno ili mehanički početkom meseca, ali ne na temperaturama ispod 0 °C. Biljke predviđene za prolećnu sadnju se čuvaju u brazdama ili rovovima dubine 45–50 cm. Njihovi koreni se prekrivaju zemljom, zemlja se nabija i obilno zaliva. Preduzimaju se mere za zaštitu od miševa.

Osnivaju se novi zasadi crnog ribizla. Grmovi se podrezuju za rodnost.

U zasadima drugih kultura

Skupljaju se reznice smokve za ukorenjavanje.

Za ukorenjavanje se koriste jednogodišnji izdanci debljine 1–1,8 cm i kratkim internodijama. Reznice se pripremaju dužine 25–26 cm. Donji rez se pravi neposredno ispod nodusa, a gornji – 1 cm iznad dobro razvijenog bočnog pupoljka. Reznice se vezuju u svežnjeve od po 50, obeleže, zakopaju u pesak u hladnim prostorijama ili napolju u plitke jame do 25 cm dubine.

Skupljaju se reznice šipka za ukorenjavanje.

Treba da budu od jedno- ili dvogodišnjih izdanaka. Dužina reznica je 20–25 cm, a debljina pri dnu – od 0,5 do 1,2 cm. Posle sečenja, izdanci se čiste od trnova i bočnih grančica, i pripremaju se reznice dužine 20–25 cm. Vezuju se u svežnjeve i obeležavaju. Čuvaju se na hladnom mestu u vlažnom pesku ili u napoljašnjim rovovima. Preduzimaju se mere da se spreči isušivanje.

Skupljaju se reznice drenjine za ukorenjavanje, na isti način kao za šipak.

Skuplja se seme lovora.

Seme se čisti od perikarpa. Čuva se u blago ovlaženom pesku u hladnim